

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 27 грудня 2022 р. № 1455

ПРАВИЛА
охорони електричних мереж

Загальна частина

1. Ці Правила встановлюють додаткові вимоги щодо особливого режиму використання земель у межах спеціальних зон об'єктів енергетики.

2. У цих Правилах терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів”, “Про ринок електричної енергії”.

3. Дія цих Правил поширюється на юридичних та фізичних осіб/фізичних осіб — підприємців, у власності яких перебувають об'єкти передачі електричної енергії і/або які здійснюють їх експлуатацію (далі — власники електричних мереж), а також яким надано у власність або користування земельні ділянки, на яких розміщуються об'єкти передачі електричної енергії.

4. Ці Правила запроваджуються з метою забезпечення збереження електричних мереж, створення належних умов їх експлуатації та запобігання нещасним випадкам від впливу електричного струму і використовуються у разі проектування, будівництва та експлуатації електричних мереж, а також під час виконання робіт або провадження іншої діяльності поблизу електричних мереж.

5. Відносини, пов'язані з виконанням вимог щодо визначення меж охоронних зон електричних мереж, режиму використання земель у межах охоронних зон електричних мереж, регулюються Земельним та Лісовим кодексами України, Законами України “Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів”, “Про ринок електричної енергії”, “Про регулювання містобудівної діяльності”, “Про благоустрій населених пунктів”, “Про природно-заповідний фонд України”, “Про автомобільні дороги” та “Про дорожній рух”, “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення”, а також прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами, нормами та правилами.

6. Для створення нормальних умов експлуатації електричних мереж, забезпечення їх збереження та дотримання вимог техніки безпеки здійснюються такі заходи:

встановлюються охоронні зони;

забезпечується дотримання мінімально допустимих відстаней від електричних мереж до промислових об'єктів, трубопроводів, доріг, об'єктів міської інфраструктури та насаджень;

прокладаються та утримуються просіки у лісових, садових, паркових та інших багаторічних насадженнях.

Утримання існуючих просік у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, територій, зарезервованих з метою наступного заповідання, охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду здійснюється з дотриманням їх режимів та відповідно до Закону України “Про природно-заповідний фонд України”.

Відбір дерев для утримання існуючих просік у межах природно-заповідного фонду проводиться за участю представника спеціальної адміністрації установи природно-заповідного фонду, а на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду, для яких не створюються спеціальні адміністрації, — за участю посадової особи, відповідальної за охорону навколишнього природного середовища, підприємства, установи та організації, у віданні яких перебувають такі території та об'єкти.

Для захисту населення від впливу електричного поля повітряних ліній електропередачі напругою 330 кВ і вище встановлюються санітарно-захисні зони відповідно до вимог Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом МОЗ від 19 червня 1996 р. № 173.

Розміри охоронних зон електричних мереж

7. Охоронні зони електричних мереж встановлюються:

уздовж повітряних ліній електропередачі — у вигляді земельної ділянки та повітряного простору, обмежених вертикальними площинами, що віддалені по обидва боки лінії від крайніх проводів за умови їх невідхиленого положення на таку відстань по горизонталі:

- 2 метри — до 1 кВ;
- 10 метрів — 3—20 кВ;
- 15 метрів — 35 кВ;
- 20 метрів — 110 кВ;
- 25 метрів — 150 кВ, 220 кВ;
- 30 метрів — 330 кВ, 400 кВ, 500 кВ;
- 40 метрів — 750 кВ;

уздовж переходів повітряних ліній електропередачі через водні об'єкти (ріки, канали, озера, ставки тощо) — у вигляді повітряного простору над поверхнею водного об'єкта, обмеженого вертикальними

площинами, що віддалені по обидва боки лінії від крайніх проводів за умови їх невідхиленого положення на відстань:

- 100 метрів — для водних об'єктів, через які проходять внутрішні водні шляхи, віднесені в установленому порядку до категорії судноплавних;

- передбачену для встановлення охоронних зон уздовж повітряних ліній електропередачі, що проходять по суші, — для всіх інших водних об'єктів;

за периметром трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів та пристроїв, призначених для передачі та розподілу електричної енергії, на відстань 3 метри від огорожі, краю фундаменту неогородженої споруди або стояків щоглової підстанції;

уздовж підземних кабельних ліній електропередачі (крім кабельних ліній електропередачі напругою до 1 кВ, прокладених у місцях під тротуарами) — у вигляді земельної ділянки, обмеженої вертикальними площинами, що віддалені по обидва боки лінії від крайніх кабелів, а також стін кабельного колодязя чи іншої підземної або наземної кабельної споруди (опори) на відстань 1 метра;

уздовж підземних кабельних ліній електропередачі до 1 кВ, прокладених у місцях під тротуарами, — у вигляді земельної ділянки, обмеженої вертикальними площинами, що віддалені по обидва боки лінії від крайніх кабелів на відстань 0,6 метра у напрямку будинків і споруд та на відстань 1 метра у напрямку проїзної частини вулиці;

уздовж підводних кабельних ліній електропередачі — у вигляді водного простору від поверхні води до дна, обмеженого вертикальними площинами, що віддалені по обидва боки лінії від крайніх кабелів на відстань 100 метрів.

Для ділянок кабельних ліній електропередачі, що прокладені в тунелях, галереях, на естакадах, стінах, мостах чи в інших підземних або наземних кабельних спорудах, а також для ліній із захищеними, ізольованими та самоутримувальними ізольованими проводами, що прокладені на фасадах будинків, необхідні відстані і заходи захисту встановлюються відповідно до проектів улаштування таких ліній згідно з Правилами улаштування електроустановок, затвердженими наказом Міненерговугілля від 21 липня 2017 р. № 476.

Для об'єктів будівництва, які у законний спосіб (наявність відповідних дозволів) розташовані в межах охоронних зон електричних мереж, повинні бути забезпечені відповідні відстані, а також здійснені заходи захисту, передбачені Правилами улаштування електроустановок, затвердженими наказом Міненерговугілля від 21 липня 2017 р. № 476.

Порядок облаштування та використання охоронних зон

8. На період будівництва та експлуатації електричних мереж земельні ділянки надаються забудовникам та власникам електричних мереж відповідно до Земельного кодексу України та Закону України “Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об’єктів”.

У межах охоронних зон електричних мереж землі використовуються у порядку, встановленому законодавством.

9. Юридичні або фізичні особи/фізичні особи — підприємці, яким надано у власність, постійне або тимчасове користування земельні ділянки, де розміщуються об’єкти передачі електричної енергії, зобов’язані вживати належних заходів для збереження зазначених об’єктів, а саме:

утримання в стані пожежної безпеки земельних ділянок, своєчасне прибирання соломи, сміття, сухого бур’яну, сухого очерету, заорювання стерні;

виконання обґрунтованих вимог власників електричних мереж щодо дотримання обмежень та обтяжень в охоронних зонах;

забезпечення безперешкодного доступу в установленому порядку уповноважених представників власника електричних мереж до об’єктів передачі електричної енергії, розташованих на території інших юридичних або фізичних осіб/фізичних осіб — підприємців, для ремонту і технічного обслуговування таких об’єктів.

10. Уздовж повітряних ліній електропередачі і за периметром трансформаторних підстанцій, споруд (опор), розподільних пунктів та пристроїв, призначених для передачі та розподілу електричної енергії, які розташовуються на земельних лісових ділянках або на земельних ділянках, зайнятих зеленими насадженнями у межах населених пунктів, іншими багаторічними насадженнями (далі — лісові ділянки та інші багаторічні насадження), повинні бути прокладені просіки та улаштовані проїзди до споруд (опор) ліній електропередачі.

У садах та на землях, зайнятих іншими багаторічними насадженнями з перспективною висотою порід до 4 метрів, улаштовується лише проїзд до споруд (опор).

11. Улаштування просік або проїздів до споруд (опор) та вільних від насаджень земельних ділянках біля споруд (опор), їх утримання в належному стані здійснюється з дотриманням таких вимог:

у насадженнях з перспективною висотою порід промислового чи господарчого призначення до 4 метрів улаштовують проїзди до споруд (опор) для автотранспортної та спеціальної техніки, а також вільні від насаджень земельні ділянки в радіусі до 5 метрів навколо фундаментів або елементів споруд (опор), які необхідні для проведення ремонтних та експлуатаційних робіт.

Просіки прокладаються в разі, коли необхідність їх улаштування обґрунтована проектом, визначена умовами будівництва та експлуатації ліній електропередачі.

За необхідності влаштування просік їх ширина повинна дорівнювати відстані між крайніми проводами (у стані їх найбільшого відхилення) плюс додаткові відстані, а саме:

для ліній електропередачі напругою до 20 кВ — по 1 метру по обидва боки від проекції крайніх проводів;

для ліній електропередачі напругою від 35 до 150 кВ — по 2 метри по обидва боки від проекції крайніх проводів;

для ліній електропередачі напругою 220 кВ, 330 кВ, 400 кВ, 500 кВ та 750 кВ — по 3 метри по обидва боки від проекції крайніх проводів;

у насадженнях з перспективною висотою порід понад 4 метри в лісах природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення, рекреаційно-оздоровчих і захисних лісах, інших багаторічних насадженнях ширина просіки повітряної лінії електропередачі повинна дорівнювати відстані по горизонталі між крайніми проводами плюс додаткова відстань по горизонталі з кожного боку лінії до гілок дерев від крайніх проводів у стані їх найбільшого відхилення, яка повинна становити:

- від неізолюваних проводів ліній електропередачі напругою:

до 1 кВ — не менш як 1 метр;

6 кВ, 10 кВ, 20 кВ — не менше як 2 метри;

35 кВ, 110 кВ — не менш як 3 метри;

150 кВ, 220 кВ — не менш як 4 метри;

330 кВ, 400 кВ, 500 кВ — не менш як 5 метрів;

750 кВ — не менш як 8 метрів;

- від ізолюваних проводів ліній електропередачі напругою до 20 кВ не менш як 0,5 метра;

в експлуатаційних лісах з перспективною висотою порід понад 4 метри для повітряної лінії електропередачі напругою понад 1 кВ улаштовують просіку шириною, що дорівнює відстані між крайніми проводами, плюс додаткова відстань, що дорівнює середній висоті перспективного росту існуючих насаджень основного лісового масиву з кожного боку від крайнього проводу повітряної лінії електропередачі в стані його найбільшого відхилення.

Для експлуатації повітряних ліній, які проходять через ліси, сади або насадження інших дерев, в яких просіку проектом не передбачено, влаштовують проїзди до опор для автотранспортної та спеціальної техніки, а також вільні від насаджень земельні ділянки в радіусі до 5 метрів

навколо фундаментів або елементів опор, які необхідні для виконання ремонтних і експлуатаційних робіт;

у лісах будь-якої категорії з висотою насаджень понад 4 метри, де проходять повітряні лінії електропередачі, які забезпечують видачу потужності атомних електростанцій, та повітряні лінії електропередачі, у разі вимикання яких можливі порушення в роботі об'єднаної енергетичної системи України та розвантаження електростанцій, а також повітряні лінії електропередачі, які живлять особливо важливі об'єкти та об'єкти підвищеної небезпеки, улаштовують просіку завширшки не менше відстані, що дорівнює відстані по горизонталі між крайніми найбільш віддаленими проводами плюс відстань, що дорівнює середній висоті перспективного росту існуючих насаджень основного лісового масиву з кожного боку від крайнього проводу повітряних ліній електропередачі в стані його найбільшого відхилення;

якщо конструкція повітряної лінії електропередачі забезпечує підвищені вертикальні відстані над насадженнями, а також у місцях зниження рельєфу, на косогорах і в ярах, проходження повітряної лінії електропередачі через насадження необхідно здійснювати відповідно до пункту 10 цих Правил.

При цьому відстань по вертикалі від верху крон дерев до проводу повітряної лінії електропередачі у стані їх найбільшого провисання повинна становити для лінії електропередачі напругою:

до 110 кВ — не більш як 2 метри;

150 кВ, 220 кВ — не більш як 3 метри;

330 кВ — не більш як 4 метри;

400 кВ, 500 кВ — не більш як 5 метрів;

750 кВ — не більш як 8 метрів;

за периметром трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів та пристроїв, призначених для передачі та розподілу електричної енергії, розташованих у лісових ділянках та інших багаторічних насадженнях з перспективною висотою порід до 4 метрів, просіки не влаштовуються.

У лісових ділянках та інших багаторічних насадженнях з перспективною висотою порід понад 4 метри повинні видалятися окремі дерева або групи дерев, щоб запобігти пошкодженню трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів та пристроїв, призначених для передачі та розподілу електричної енергії, в разі падіння таких дерев;

окремі дерева або групи дерев, які ростуть на краю просіки або поза просікою, підлягають видаленню, якщо їх висота перевищує відстань по горизонталі від гілок дерев до крайніх проводів повітряної лінії електропередачі;

юридичні та фізичні особи/фізичні особи — підприємці, яким надано у власність або в користування землі лісогосподарського призначення, де розміщуються об'єкти передачі електричної енергії, повинні разом з власниками електричних мереж утримувати просіки в стані пожежної безпеки;

видалення самосійних чагарників і дерев (насаджень) у межах просік, прокладених за проектами будівництва повітряних ліній електропередачі, з метою приведення їх у належний стан виконують власники електричних мереж без дозволу та погодження з власниками або користувачами лісу;

у разі самочинної посадки підприємствами або приватними особами дерев та інших багаторічних насаджень в охоронній зоні електричних мереж роботи з приведення до належного стану просік виконуються за рахунок таких підприємств і приватних осіб;

прокладення просік обов'язково ведеться у такий спосіб, щоб насадженням було заподіяно якнайменшої шкоди і вжито можливих заходів до збереження їх захисних властивостей.

На пухких (піщаних) ґрунтах, крутих (понад 15 градусів) схилах і в місцях, які зазнають розмивання та впливу вітрової ерозії, забороняється під час розчищення просік видаляти кущі та молодняк заввишки до 2 метрів, викорчовувати пні.

12. У межах охоронних зон об'єктів енергетики додатково до обмежень, встановлених статтею 32 Закону України "Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів", забороняється:

складати сміття, здійснювати підпал стерні, очерету та бур'яну;

запускати безпілотні літальні апарати (крім випадків використання їх для забезпечення експлуатації та охорони електричних мереж), повітряні кулі.

13. В охоронних зонах кабельних ліній електропередачі додатково до обмежень, встановлених статтею 32 Закону України "Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів", забороняється:

виконувати будівельні роботи та зводити об'єкти будівництва будь-якого призначення;

виконувати роботи із застосуванням автотранспорту та техніки з навантаженням на вісь понад 5 тонн;

займатися промисловим рибальством (в охоронних зонах підводних кабельних ліній електропередачі та/або зв'язку (телемеханіки).

14. Фізичним особам/фізичним особам — підприємцям та юридичним особам, у тому числі власникам і користувачам земельних ділянок, у межах охоронних зон електричних мереж (повітряних і кабельних ліній, трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв),

забороняється виконувати земляні, будівельні та інші роботи, що можуть призвести до порушення безаварійного функціонування об'єктів передачі електричної енергії, спричинити їх пошкодження або нещасні випадки, в тому числі:

перебувати стороннім особам на території і в приміщеннях трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв, відчиняти двері і люки таких споруд, здійснювати самовільне переключення електричних апаратів та підключення до електричних мереж;

накидати на струмопровідні частини об'єктів передачі електричної енергії і наближати до них сторонні предмети, підніматися на опори повітряних ліній електропередачі, електрообладнання трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв, демонтувати їх елементи.

15. Польоти повітряних суден, інше використання повітряного простору над електричними мережами і поблизу них, а також проектування, будівництво та експлуатація електричних мереж у зоні повітряних польотів повинні здійснюватися відповідно до законодавства, яке регулює використання повітряного простору України.

16. Власники вулично-дорожньої мережі повинні встановлювати дорожні знаки в місцях перетину доріг з межами охоронних та санітарно-захисних зон електричних мереж напругою 330 кВ і вище, що забороняють зупинку автотранспорту, а також знаки дозволених габаритів у межах таких зон.

17. Власники електричних мереж для забезпечення охорони електричних мереж:

передають оформлені в установленому порядку матеріали про фактичне розташування електричних мереж відповідним органам місцевого самоврядування для нанесення їх на схеми землеустрою;

виконують заходи щодо дотримання правового режиму земель енергетики та спеціальних зон об'єктів енергетики в межах компетенції;

інформують населення через засоби масової інформації, навчальні заклади, громадські організації про небезпеку, яку представляють лінії електропередачі, а також про збитки, до яких призводить їх вимкнення;

організують вручення місцевій виконавчій владі, керівникам сільськогосподарських структур і лісових господарств, керівникам транспортних господарств та власникам земель або землекористувачам, через територію яких проходять повітряні лінії електропередачі, а також керівникам юридичних осіб, які розташовані поруч з охоронними зонами, повідомлення про вимоги щодо охорони електричних мереж та умов виконання робіт у межах охоронних зон електричних мереж;

під час будівництва нових повітряних ліній електропередачі напругою від 0,38 до 20 кВ, що проходять через лісові ділянки та інші багаторічні

насадження, повинні на підставі техніко-економічних обґрунтувань передбачати застосування самоутримних ізольованих (захищених) проводів або спеціальних повітряних кабелів;

організують обслуговування навігаційних знаків у місцях перетинання кабельних і повітряних ліній електропередачі із судноплавними та сплавними ріками, водосховищами, каналами та озерами;

здійснюють заходи щодо розчищення трас повітряних ліній електропередачі, знищення бур'янів, сухого очерету і чагарників у межах земельних ділянок, наданих у власність чи користування під споруди (опори) повітряних ліній електропередачі;

письмово інформують власників або користувачів земельних ділянок про проведення планових робіт з ремонту і реконструкції ліній електропередачі не пізніше ніж за десять днів до початку таких робіт;

забезпечують розміщення на об'єктах передачі електричної енергії шляхом нанесення фарби на об'єкт або встановлення плакатів (знаків) інформації (у тому числі контакту, диспетчерського найменування об'єкта та/або номера об'єкта (опори), необхідної для ідентифікації об'єкта передачі електричної енергії під час інформування про його несправний стан або аварію;

видаляють аварійно небезпечні дерева і гілки в охоронних та санітарно-захисних зонах повітряних ліній електропередачі, що проходять через лісові ділянки та інші багаторічні насадження в населених пунктах, без компенсації збитків власникам лісових ділянок та інших багаторічних насаджень;

вживають заходів, передбачених нормами та правилами технічної експлуатації електричних мереж.

Проведення робіт в охоронних зонах електричних мереж

18. Планові роботи з ремонту та реконструкції ліній електропередачі, що проходять через сільськогосподарські угіддя, виконуються за погодженням з власниками землі і землекористувачами, як правило, в період, коли угіддя не зайняті сільськогосподарськими культурами або якщо можливо забезпечити збереження зазначених культур.

Планові роботи з ремонту і реконструкції кабельних ліній електропередачі в межах червоних ліній вулиць і смуг відчуження автомобільних доріг можуть виконуватися тільки після отримання в установленому порядку погодження з ДСНС на їх проведення з обмеженням або заборонаю дорожнього руху з боку власника вулично-дорожньої мережі. У погодженні зазначених робіт може бути відмовлено, якщо їх виконання може призвести до порушення нормальних умов

життєдіяльності та стану захисту населення, а також у разі можливих ризиків виникнення надзвичайних ситуацій або якщо проведення зазначених робіт може перешкоджати ліквідації їх наслідків. У разі неподання погодження або обґрунтованої відмови територіальним органом ДСНС протягом 30 календарних днів з дня надходження заяви, виконання планових робіт з ремонту і реконструкції кабельних ліній електропередачі в межах червоних ліній вулиць і смуг відчуження автомобільних доріг вважається погодженим за замовчуванням.

Умови виконання зазначених робіт повинні бути погоджені не пізніше ніж за три доби до їх початку.

19. Роботи із запобігання аваріям в електричних мережах, траса яких прокладена в зоні багаторічних насаджень, виконуються після оформлення належного дозволу (лісорубного квитка) згідно з вимогами статті 69 Лісового кодексу України та Порядку видачі спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 р. № 761 “Про врегулювання питань щодо спеціального використання лісових ресурсів” (Офіційний вісник України, 2007 р., № 39, ст. 1550).

20. Роботи з ліквідації аварій в електричних мережах дозволено виконувати будь-якої пори року і в будь-який час без погодження із землекористувачами і без дозволу власника вулично-дорожніх мереж, але з повідомленням їх (за необхідності — з повідомленням відповідного підрозділу поліції) про проведення робіт у триденний строк після їх початку.

Роботи з ліквідації аварій кабельних ліній у межах червоних ліній вулиць і смуг відчуження автомобільних доріг можуть виконуватися без отримання дозволу з подальшим повідомленням власника вулично-дорожньої мережі і уповноваженого підрозділу Національної поліції.

21. Підприємства, організації, які виконують роботи з ліквідації аварій, повинні влаштовувати об’їзди, огорожувати місця виконання робіт і встановлювати відповідні дорожні знаки.

22. У разі виявлення обірваних або провислих проводів повітряних ліній електропередачі, повалених або наближених до проводів дерев, пошкоджених кабелів та інших пошкоджених елементів електричних мереж необхідно не пізніше однієї години з моменту виявлення повідомити про це власника електричних мереж або місцевий орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування, Національну поліцію.

23. У разі виявлення кабельної лінії електропередачі, не зазначеної в технічній документації на виконання робіт, слід з моменту виявлення припинити роботи, вжити заходів до збереження кабелю і повідомити про

це власника електричних мереж, місцевий орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування.

24. Капітани суден чи інші уповноважені особи, які керують судном та/або роботами, які виконують такі судна, у разі випадкового обриву проводів або підняття кабелю з води якорем, рибальським знаряддям та іншим засобом зобов'язані не пізніше однієї години з моменту виявлення повідомити про це власника електричних мереж (оператора системи передачі або розподілу) або місцевий орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування.

25. Фізичні/фізичні особи — підприємці або юридичні особи, які мають намір планово виконувати земляні, будівельні та інші роботи, виконання яких може становити загрозу надійності електричних мереж та/або безпеку електротравматизму, в межах охоронних зон електричних мереж, повинні за десять днів повідомити про це власника електричних мереж, який експлуатує такі електричні мережі.

Власник електричних мереж за три дні до початку робіт повинен надати дозвіл на виконання робіт в охоронних зонах електричних мереж або вмотивовану відмову, визначивши заходи, необхідні для безпечного виконання робіт (у тому числі необхідність присутності представника власника електричних мереж під час виконання робіт), за формами згідно з додатками 1 і 2 (залежно від виду ліній електропередачі).

До дозволу на виконання робіт в охоронній зоні кабельної лінії електропередачі (за необхідності) додається план із зазначенням розміщення та глибини залягання кабельних ліній електропередачі, складений згідно з актом уточнення траси кабельної лінії за формою згідно з додатком 3.

Власник електричних мереж надає вмотивовану відмову на виконання робіт в охоронних зонах електричних мереж, якщо земляні, будівельні та інші роботи, які мають намір виконувати фізичні/фізичні особи — підприємці або юридичні особи в межах охоронних зон електричних мереж, внесені до переліку робіт та діяльності, які заборонено виконувати у межах охоронних зон об'єктів енергетики, в тому числі в охоронних зонах кабельних ліній електропередач, та визначені пунктами 12 і 13 цих Правил.

26. У разі проведення невідкладних ремонтно-відновлювальних робіт в охоронних та санітарно-захисних зонах, що здійснюються з метою запобігання або ліквідації наслідків аварій (надзвичайних ситуацій), допускається їх виконання без попереднього погодження з власником електричних мереж та з дотриманням таких вимог:

організація, що виконує відновлювальні роботи, водночас з направленням робітників на місце аварії незалежно від часу доби повинна надіслати повідомлення власнику електричних мереж та організаціям, які

мають суміжні з місцем аварії кабельні або повітряні лінії, про необхідність прибуття їх представників;

до прибуття на місце аварії представника власника електричних мереж земляні роботи в охоронній зоні кабельної лінії електропередачі повинні виконуватися вручну. У разі виявлення кабелю необхідно забезпечити його збереження від пошкоджень;

після прибуття на місце аварії представник власника електричних мереж зобов'язаний зазначити місце розташування об'єктів передачі електричної енергії, переконатися у повноті заходів безпеки і забезпеченні збереження об'єктів, оформити відповідний дозвіл на виконання робіт в охоронних зонах електричних мереж та контролювати проведення робіт;

у разі виконання аварійно-відновлювальних робіт з порушенням (недотриманням) вимог цих Правил власником електричних мереж оформлюється акт-заборона за формою згідно з додатком 4. Забороненими можуть бути роботи, виконання яких з порушенням цих Правил може створити загрозу для життя людей або призвести до пошкодження діючих об'єктів передачі електричної енергії.

27. Виконавці робіт, майстри, бригадири, кранівники, машиністи землерийних, палезабивних та інших будівельних механізмів і машин до початку робіт в охоронних зонах ліній електропередачі повинні бути ознайомлені представником власника електричних мереж з розміщенням повітряних і кабельних ліній електропередачі.

28. Під час виконання сільськогосподарських робіт в охоронних зонах повітряних ліній електропередачі із застосуванням машин і механізмів забороняється обробіток ґрунту в межах обвалування навколо фундаментів і відтяжок опор.

29. Працівникам власників електричних мереж, у віданні яких перебувають електричні мережі, надається право безперешкодного доступу в установленому порядку до об'єктів передачі електричної енергії, розташованих на територіях інших підприємств, для їх ремонту, технічного обслуговування та оперативних перемикань.

30. Після завершення робіт в охоронних зонах повітряних і кабельних ліній електропередачі, трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів та пристроїв, призначених для передачі та розподілу електричної енергії, виконавець робіт повинен забезпечувати прибирання місця проведення робіт (розрівнювання ґрунту, вивезення сміття, яке накопичувалося під час проведення робіт).

31. Пошкодження вулично-дорожньої мережі усуваються в порядку, визначеному в дозволі на виконання робіт. Після закінчення ремонтних або аварійно-відновлювальних робіт підприємство (організація), яке виконувало зазначені роботи, зобов'язане привести земельні угіддя до стану, придатного для їх використання за цільовим призначенням, а також

відшкодувати власникам землі та землекористувачам збитки, заподіяні під час виконання робіт. Збитки власників землі та землекористувачів визначаються і відшкодовуються в установленому законодавством порядку.

Нагляд (контроль) за дотриманням вимог Правил

32. Місцеві органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування, які надають дозволи на розміщення об'єктів будівництва, в тому числі в охоронних та санітарно-захисних зонах електричних мереж, зобов'язані сприяти власникам електричних мереж у роботі із збереження електричних мереж, запобігання аваріям і ліквідації їх наслідків у діючих електромережах, а також у забезпеченні виконання вимог цих Правил юридичними та фізичними особами/фізичними особами — підприємцями.

33. Спірні питання та/або спори, які виникають між власниками електричних мереж, а також юридичними або фізичними особами/фізичними особами — підприємцями, яким надано у власність або у користування земельні ділянки, на яких розміщують об'єкти передачі електричної енергії, розглядаються Держенергонаглядом, ДІАМ, Держпраці, ДСНС, Морською адміністрацією, Укравтодором та Держлісагентством у межах їх повноважень, визначених законом.

34. Відповідальність юридичних та фізичних осіб/фізичних осіб — підприємців за порушення вимог цих Правил, порядок притягнення осіб до дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної та кримінальної відповідальності визначаються згідно із законом.

Додаток 1
до Правил

_____ (найменування юридичної або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи/фізичної особи — підприємця, у власності якої перебувають об'єкти передачі електричної енергії і/або яка здійснює їх експлуатацію)

ДОЗВІЛ № _____ від _____ 20__ р.
на виконання робіт в охоронній зоні
кабельної лінії електропередачі

_____ (назва кабельної лінії та її окремих ділянок)

Дозвіл виданий _____

(найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я та

_____ по батькові (за наявності) фізичної особи/ фізичної особи — підприємця,
місцезнаходження та номер телефону)

на виконання робіт з _____ (далі — роботи).
(назва робіт)

Підстава видачі дозволу: _____
(лист-клопотання, проект організації та/або виконання робіт тощо)

Місце виконання робіт _____
(назва населеного пункту, вулиці, площі,

_____ провулка, будинку тощо та/або маркери по трасі, геолокація)

Строк виконання робіт:

початок _____ 20__ р., о _____ год. _____ хв.;

закінчення _____ 20__ р., о _____ год. _____ хв.

Відповідальний за виконання земляних робіт згідно з розпорядженням
(листом) _____

(найменування юридичної особи або прізвище,

_____ власне ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи/фізичної особи — підприємця)

призначений _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), найменування посади,

_____ номер телефону, домашня адреса)

I. Умови виконання робіт

Роботи виконуються ручним способом на ділянках в охоронній зоні
кабельної лінії (по 1 метру з обох боків від траси кабелю, винесеної на
поверхню місцевості, або крайніх кабелів) _____

(назва вулиці і позначення

_____ ділянок роботи)

Роботи виконуються із застосуванням землерийних механізмів на ділянках поза охоронною зоною _____

(назва вулиці і позначення ділянок роботи)

з контрольним шурфуванням кабелю _____

(назва кабельних ліній)

Шурфування кабелю виконується силами замовника (підрядчика) під наглядом представника _____

(найменування юридичної особи або

прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності)
фізичної особи/фізичної особи — підприємця, місцезнаходження)

який викликається не пізніше ніж за три робочих дні до початку виконання робіт. За результатами шурфування складається акт про уточнення траси ліній.

Роботи з відкопування кабелю без представника власника електричних мереж не проводяться, а в разі виявлення кабелю земляні роботи припиняються і негайно повідомляється про це власник електричних мереж за номером телефону _____ або черговий району електричних мереж за номером телефону _____.

Для запобігання нещасним випадкам до виявленого кабелю забороняється торкатися, пересувати і засипати його.

Під час виконання робіт ручним способом застосовувати лопати, кайла, відбійні молотки дозволяється тільки для розроблення верхнього покриття (асфальту, бруківки тощо). Роботи у мерзлом ґрунті дозволяється виконувати з підігріванням ґрунту за вказівкою власника електричних мереж _____.

Відкопування кабелів у місцях їх перетину проводиться у присутності представника _____.

Відкопані кабелі за вказівкою і під наглядом представника захищаються коробами і надійно закріплюються. Такі роботи виконуються тією ж організацією, що і земляні.

Спеціальні умови виконання робіт _____.

З правилами виконання робіт у межах охоронних зон ліній електропередачі, порядком поводження з діючими кабелями і щодо відповідальності за порушення Правил охорони електричних мереж, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2022 р. № 1455, ознайомлений і зобов'язується їх виконувати.

Відповідальний за виконання робіт _____

(найменування посади, підпис,

прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності)

Дозвіл видав _____
 (найменування посади, підпис,

 прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності))

II. Допуск до робіт

З відповідальним за виконання робіт _____
 (прізвище, власне ім'я та

_____ на місці їх виконання проведено інструктування про
 по батькові (за наявності)
 порядок проведення робіт в охоронних зонах кабельних ліній, зазначені
 траси кабелів і безпечна зона виконання робіт обмежена
 попереджувальними плакатами і розпізнавальними знаками.

За результатами шурфування складено акт уточнення траси кабельної
 лінії від _____ 20__ р. № _____.

Допуск здійснив і виконання робіт дозволив:

представник власника електричних мереж _____
 (найменування посади,

_____.
 підпис, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності))

Роботи розпочав:

відповідальний за виконання земляних робіт _____
 (найменування посади,

_____.
 найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної
 особи/фізичної особи — підприємця, підпис)

_____ 20__ р. о _____ год. _____ хв.

III. Продовження робіт

Дозвіл продовжено без зміни умов виконання робіт
 з _____ 20__ р. до _____ 20__ р.

_____.
 (найменування посади, підпис,

_____.
 прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності))

У разі потреби змінити умови виконання робіт відповідний дозвіл
 оформлюється окремим документом.

Дозвіл складений у двох примірниках:

перший примірник — для _____;
 (найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я та
 по батькові (за наявності) фізичної особи/фізичної особи —
 підприємця, яка виконує роботи)

другий примірник — для _____.
 (найменування власника електричних мереж)

IV. Закінчення робіт

Виконання робіт повністю закінчено, загородження, встановлені виконавцем, знято _____

(зазначити перелік робіт: відновлено стан загороджень,

_____.
майданчиків; ґрунт розрівняно, сміття вивезене тощо)

Відповідальний за
виконання робіт

(підпис)

(прізвище, власне ім'я та
по батькові (за наявності))

Представник власника
електричних мереж

(підпис)

(прізвище, власне ім'я та
по батькові (за наявності))

_____ 20__ р.

Додаток 2
до Правил

_____ (найменування юридичної або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи/фізичної особи — підприємця, у власності якої перебувають об'єкти передачі електричної енергії і/або яка здійснює їх експлуатацію)

ДОЗВІЛ № _____ від _____ 20__ р.
на виконання робіт в охоронній зоні
повітряної лінії електропередачі

_____ (назва повітряної лінії)

Дозвіл виданий _____

(найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи/фізичної особи — підприємця,

її місцезнаходження та номер телефону)

на виконання робіт з _____

(найменування робіт)

Підстава видачі дозволу _____

(лист-клопотання, проект виконання

робіт тощо)

Місце виконання робіт _____

(місцезнаходження ділянки

виконання робіт)

Строк виконання робіт:

початок _____ 20__ р., о _____ год. _____ хв.;

закінчення _____ 20__ р., о _____ год. _____ хв.

Відповідальним за виконання робіт згідно з розпорядженням (листом)

_____ (найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи/фізичної особи — підприємця)

призначений _____

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), найменування посади,

місце роботи, номер телефону, домашня адреса)

I. Умови виконання робіт

Загальні умови виконання робіт _____

(вказати охоронну зону, вимоги

щодо застосування землерийних та вантажопідйомних машин та інше)

Спеціальні умови виконання робіт, пов'язані з наявністю небезпечних і шкідливих факторів _____

(наведена електрична напруга,

електричне поле)

З правилами виконання робіт у межах охоронної зони ліній електропередачі, порядком поводження з діючими лініями і щодо відповідальності за порушення Правил охорони електричних мереж, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2022 р. № 1455, ознайомлений і зобов'язуюся їх виконувати.

Відповідальний за виконання робіт _____

(найменування посади, підпис,

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)

Дозвіл видав: _____

(найменування посади, підпис,

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)

II. Допуск до робіт

З відповідальним за виконання робіт _____

(прізвище, власне ім'я,

по батькові (за наявності)

на місці виконання робіт проведено інструктування

про порядок проведення робіт в охоронних зонах повітряних ліній, зазначено межі безпечної зони робіт.

Допуск здійснив і виконання робіт дозволив представник власника електричних мереж _____

(найменування посади,

підпис, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)

Роботи розпочав відповідальний за виконання робіт _____

(найменування посади,

найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи/фізичної особи — підприємця, підпис)

_____ 20__ р. о _____ год. _____ хв.

III. Продовження робіт

Дозвіл продовжено без зміни умов виконання робіт з _____ 20__ р. до _____ 20__ р. _____

(найменування посади,

підпис, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)

Дозвіл продовжено без зміни умов виконання робіт
з _____ 20__ р. до _____ 20__ р. _____

(найменування посади,

підпис, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)

Дозвіл складений у двох примірниках:

перший примірник — для _____;
(найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я,
по батькові (за наявності) фізичної особи/фізичної особи —
підприємця, яка виконує роботи)

другий примірник — для _____.
(найменування власника електричних мереж)

IV. Закінчення робіт

Виконання робіт повністю закінчено, загородження, встановлені
виконавцем, знято _____
(зазначити проведені роботи для відновлення стану

ділянки охоронної зони повітряних ліній)

Відповідальний за
виконання робіт_____
(підпис)_____
(прізвище, власне ім'я та
по батькові (за наявності)Представник власника
електричних мереж_____
(підпис)_____
(прізвище, власне ім'я та
по батькові (за наявності)

_____ 20__ р.

Додаток 3
до Правил

АКТ № _____
уточнення траси кабельної лінії електропередачі

_____ (назва кабельної лінії електропередачі)

_____ 20__ р.

Ми, що нижче підписалися, склали цей акт про те, що під час уточнення траси кабельної лінії електропередачі _____ (назва лінії)

_____ викопано шурфів у кількості _____ одиниць, встановлено розпізнавальні та попереджувальні покажчики цієї лінії.

Представник власника електричних мереж повинен бути присутнім під час виконання робіт _____ 20__ р. _____ год. _____ хв.

Межами робочого місця та умовами безпечного виконання робіт визначено _____

Уточнення траси кабельної лінії електропередачі проводилося згідно з дозволом від _____ 20__ р. № _____ на виконання робіт поблизу кабельних ліній.

_____ (найменування посади представника
власника електричних мереж)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, власне ім'я та
по батькові (за наявності))

_____ (найменування посади
представника замовника)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, власне ім'я та
по батькові (за наявності))

_____ (найменування посади
представника підрядчика)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, власне ім'я та
по батькові (за наявності))

(найменування юридичної або прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи/фізичної особи — підприємця, у власності якої перебувають об'єкти передачі електричної енергії і/або яка здійснює їх експлуатацію)

Кому _____

(найменування юридичної особи або

прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності)

фізичної особи/фізичної особи — підприємця,

місцезнаходження та номер телефону)

АКТ-ЗАБОРОНА

від _____ 20__ р. № _____

Відповідно до Правил охорони електричних мереж, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2022 р. № 1455 , і з метою запобігання пошкодженню лінії електропередачі, що може призвести до нещасних випадків, значного недовідпуску електроенергії, пошкодження обладнання, _____

(найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи/фізичної особи — підприємця, у власності

якої перебувають об'єкти передачі електричної енергії і/або які здійснюють їх експлуатацію)

забороняє виконання будівельно-монтажних, відновлювальних і земельних робіт на ділянці лінії електропередачі _____.

(назва лінії електропередачі, межі охоронної зони)

Ескіз заборонної зони наведено на зворотному боці цього акта-заборони (з можливістю додавання фото, на яких зафіксовано місце проведення робіт).

Причина заборони _____.

Дозвіл на виконання робіт необхідно отримати в _____.

(найменування юридичної

особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи/фізичної особи — підприємця, у власності якої перебувають об'єкти

передачі електричної енергії і/або яка здійснює їх експлуатацію, місцезнаходження, номер телефону)

Акт склав _____

(представник юридичної особи або фізичної особи/фізичної особи — підприємця, у

власності якої перебувають об'єкти передачі електричної енергії і/або яка здійснює їх експлуатацію)

(підпис, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)

Акт вручив _____

(підпис, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)

_____ 20__ р. о _____ год. _____ хв.

РОЗПISKA

про отримання акта-заборони від _____ 20__ р. № _____
на виконання робіт у зоні _____
(назва зони)

Акт-заборону отримав і про відповідальність за порушення Правил охорони електричних мереж, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2022 р. № 1455, попереджений.

_____ 20__ р.

(найменування посади, підпис, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

Найменування юридичної особи _____

Місцезнаходження _____

_____ номер телефону _____

(зворотний бік акта-заборони)

ЕСКІЗ

заборонної зони для проведення робіт поблизу

_____ (назва лінії електропередачі)

Ескіз виконав _____

(найменування посади, підпис,

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

_____ 20__ р. о _____ год. _____ хв.

Примітка. На ескізі зазначаються опори ліній електропередачі, їх номери, кабельні лінії електропередачі, прив'язка до місцевості: доріг, будівель, споруд; напрямки горизонту та населених пунктів, номери будинків та інше. Червоним або іншим кольором позначаються межі та розміри заборонної зони.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 27 грудня 2022 р. № 1455

ПЕРЕЛІК
постанов Кабінету Міністрів України,
що втратили чинність

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 1997 р. № 209 “Про затвердження Правил охорони електричних мереж” (Офіційний вісник України, 1997 р., число 10, с. 28).

2. Пункт 6 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань безпеки дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 22 березня 2017 р. № 161 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 27, ст. 778).

3. Пункт 1 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 20 травня 2022 р. № 612 “Про затвердження Порядку організації охорони і захисту лісів” (Офіційний вісник України, 2022 р., № 45, ст. 2452).
